

I. Závěrečné účty státních fondů

1. Souhrnná charakteristika hospodaření státních fondů

Rozsah činnosti státních fondů vyjádřený finančními ukazateli příjmů a výdajů se v posledních osmi letech výrazně zvýšil, což bylo, obdobně jako v loňském roce, ovlivněno především činností Státního fondu dopravní infrastruktury, který zajišťuje financování výstavby, modernizace, oprav a údržby silnic, dálnic, celostátních a regionálních drah, vnitrozemských vodních cest, vč. naplňování programů zaměřených ke zvýšení bezpečnosti dopravy. Stejně tak, avšak v menší míře, Státní fond rozvoje bydlení posílil program podpory rekonstrukcí panelových bytových domů PANEL a navýšil objem pro výplatu dotací mladým lidem k úvěrům na výstavbu nebo pořízení bytu.

Tabulka č. 1

v mil.Kč

	Rozpočet 2008	Skutečnost 2008	% plnění
PŘÍJMY			
Daňové příjmy	17 444,3	17 780,0	101,9
Nedaňové příjmy	25 342,5	20 966,3	82,7
Kapitálové příjmy		1,3	x
Přijaté dotace	132 035,4	96 011,7	72,7
z toho: ze státního rozpočtu	98 180,4	62 029,2	63,2
P ř í j m y s t á t n í c h f o n d ů c e l k e m	174 822,2	134 759,3	77,1
VÝDAJE			
Běžné výdaje	84 340,6	48 532,0	57,5
Kapitálové výdaje	90 175,6	74 925,4	83,1
Ostatní výdaje		332,4	x
V ý d a j e s t á t n í c h f o n d ů c e l k e m	174 516,2	123 789,8	70,9
Saldo příjmů a výdajů státních fondů	306,0	10 969,5	3 584,8
Financování státních fondů	-306,0	-10 969,5	x
v tom: změna stavů na bankovních účtech	-246,0	-7 924,5	x
změna stavu bankovních úvěrů	-10,0	-2 995,0	x
změna stavů nebankovních půjček	-50,0	-50,0	x

Hospodaření státních fondů za rok 2008 skončilo přebytkem přesahujícím 10,9 mld. Kč, což představuje nárůst proti upravenému rozpočtu o 10,6 mld. Kč. Celkovou výši dosaženého výsledného přebytku státních fondů ovlivnilo zejména kladné saldo příjmů a výdajů Státního fondu dopravní infrastruktury, kde poměrně výrazný podíl na finančních zdrojích představovaly dotace ze státního rozpočtu.

I přes dosažené kladné saldo příjmů a výdajů nebyly ve svém souhrnu rozpočtové příjmy státních fondů splněny téměř o 23 %, což se týká zejména přijatých dotací. Nízké plnění dotací ze státního rozpočtu se týkalo hlavně Státního zemědělského intervenčního fondu, kde tyto dotace určené na financování programu rozvoje venkova a financování organizace trhu byly čerpány pouze ve výši 29,6 mld. Kč, což je plnění jen na 45,9 %.

U Státního fondu pro podporu a rozvoj české kinematografie byla naopak poskytnuta podpora formou účelové dotace ve výši 225 mil. Kč na tvorbu, výrobu a distribuci kinematografického díla.

Na překročení rozpočtu příjmů Státního fondu životního prostředí o 728 mil.Kč se podílely příjmy z poplatků za znečištění životního prostředí, pokuty, postihy a čerpání dotace ze státního rozpočtu ve výši 500 mil.Kč na kompenzaci kursových ztrát v rámci projektu Fondu soudržnosti.

U Státního fondu dopravní infrastruktury bylo nesplnění celkových příjmů, proti rozpočtu, způsobeno nižšími splátkami prostředků na předfinancování výdajů hrazených z fondů EU mimo OPD. Na překročení rozpočtu daňových příjmů fondu o téměř 349 mil.Kč (tj. o 2 %) se podílely daňové příjmy a příjmy z mýtného.

Schválený rozpočet Státního fondu rozvoje bydlení na rok 2008 v oblasti příjmů byl překročen o 454 mil. Kč (tj. o 36,4 %), což bylo odrazem vyšších výnosů realizovaných z dočasně volných zdrojů Fondu a zároveň vyšších příjmů z titulu předčasného splácení poskytnutých úvěrů. Fond obdržel rovněž mimořádnou jednorázovou dotaci ze státního rozpočtu ve výši 90 mil. Kč.

Ve výdajové části rozpočtu státních fondů představovalo nesplnění běžných výdajů (o 42,5 %) i kapitálových výdajů (o 17 %) absolutní rozdíl (úspory) v plnění ve výši téměř 50,7 mld. Kč. Na dosažených úsporách ve výdajích se podílely prakticky všechny státní fondy, s výjimkou Státního fondu pro podporu a rozvoj české kinematografie, který rozpočet výdajů překročil zvýšenými náklady na samotnou činnost Fondu a především vyšším objemem vyplacených podpor.

Běžné výdaje Státního fondu dopravní infrastruktury byly splněny na 95 % a kapitálové výdaje na 87,5 %. Celkové snížení proti upravenému rozpočtu o 11,1 mld. Kč se týkalo výdajů ve prospěch rozvoje, výstavby, údržby a modernizace silnic a dálnic, železničních dopravních cest a vnitrozemských vodních cest. Z celkových výdajů pak 332 mil.Kč bylo vydáno na činnost vlastního aparátu.

U Státního zemědělského intervenčního fondu byly běžné výdaje čerpány na 46,5 %, kapitálové výdaje pouze na 21,9 %, což proti upravenému rozpočtu představuje celkové

snížení čerpání výdajů o 38,4 mld. Kč. Úspory se projevily hlavně u výdajů na Program rozvoje venkova vzhledem k pozdním termínům schvalování zaregistrovaných žádostí na projekty technické pomoci.

Celkové výdaje Státního fondu rozvoje bydlení byly splněny na 91,7 %, což představuje proti upravenému rozpočtu snížení o 265 mil. Kč, které bylo ovlivněno způsobem čerpání jednotlivých podpor poskytovaných Fondem obdobně jako u programu PANEL, kde je čerpání dotací vlastníkům panelových domů rozloženo do jednotlivých let po celou dobu splatnosti podporovaného úvěru.

Státní fond životního prostředí realizoval rozpočtované běžné i kapitálové výdaje pouze v rozsahu mírně překračujícím 60%, čímž bylo dosaženo úspory 1,2 mld. Kč. Nedočerpání výdajových limitů se týkalo zejména finančních prostředků uvolňovaných v rámci Operačního programu Životní prostředí.

Tabulka č. 2

v mil.Kč

	Stav k 1. 1. 2008	Stav k 31. 12. 2008	Změna za rok 2008
Peněžní prostředky na účtech u bank	18 824,2	26 748,7	7 924,5
Závazky z přijatých bankovních úvěrů	3 047,9	52,9	-2 995,0
Dlouhodobé nebankovní půjčky	738,2	688,2	-50,0
Věřitelská pozice z financování státních fondů	15 038,1	26 007,6	10 969,5
z toho: vůči bankám	15 776,3	26 695,8	10 919,5

Stav čisté věřitelské pozice z financování státních fondů se za rok 2008 zvýšil o 10,9 mld. Kč, což bylo v převážné míře ovlivněno depozitními bankovními operacemi, tj. nárůstem stavu peněžních prostředků státních fondů na bankovních účtech v rozsahu 7,9 mld. Kč při souběžném snížení závazků z přijatých bankovních i nebankovních úvěrů o 3 mld. Kč.

Státní fond dopravní infrastruktury měl otevřen kontokorentní účet u Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s., a u České spořitelny, a.s., čerpaný v závěru roku 2007 ve výši 3 mld. Kč a uhrazený z přebytku příjmů v lednu 2008. Závazky Státního fondu životního prostředí z dlouhodobé nebankovní půjčky od Mufis a.s. na financování akcí pro ochranu a zlepšování stavu životního prostředí jsou průběžně spláceny a v roce 2008 byla uhrazena část jistiny ve výši 50 mil.Kč i vyúčtované roční úroky. Speciální kontokorentní úvěr byl čerpán Státním zemědělským intervenčním fondem v rámci Společné organizace trhu na financování intervenčních nákupů.